

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๒.๑/ว๔๖๗๑๗

จังหวัดระยอง
เลขที่รับ.....
วันที่ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๘
เวลา.....

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นทรัพย์สินของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
เรียน หัวหน้ากลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๒.๑/ ๑๖๑๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๒/๑๑๒๔๑ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้ชักชวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารทรัพย์สินที่ได้มาจากการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดเจ้าแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้หารือกรมธนารักษ์เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีการโอนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้มาจากการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ราชพัสดุ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลใช้บังคับ โดยกรมธนารักษ์ได้พิจารณาแล้ว จึงยกเลิกหนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๔/๔๔๔๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๕ และกำหนดแนวทางให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มามีชื่อที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นผู้นำส่งขึ้นทะเบียนเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการได้ทรัพย์สินนั้นมา ตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมธนารักษ์จึงมีหน้าที่จัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุตามที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดนำส่งขึ้นทะเบียน โดยขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่จังหวัด และกลุ่มจังหวัดประสงค์จะมอบทรัพย์สินนั้น ๆ ให้เป็นผู้ยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุต่อกรมธนารักษ์ หากไม่มีหน่วยงานใดประสงค์จะขอใช้ประโยชน์ ขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดยังคงดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุไว้ จนกว่าจะมีส่วนราชการยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ ทั้งนี้ เพื่อให้มีผู้ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุที่ได้มาจากการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดไม่ให้เสียหายและอยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ในราชการต่อไป

๒. กรณีจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัด และกลุ่มจังหวัดบนที่ดินอื่น เช่น ที่ดินของสหกรณ์ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่ธรณีสงฆ์ เป็นต้น ก่อนดำเนินการใด ๆ ในที่ดินขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดให้มีหลักฐานแสดงการให้ความยินยอมจากเจ้าของที่ดิน พร้อมทั้งจดทะเบียนสิทธิเหนือพื้นดินให้แล้วเสร็จก่อนนำทรัพย์สินสิ่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการโต้แย้งสิทธิในสิ่งปลูกสร้างภายหลัง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
โทร. ๐ ๒๒๑๑ ๙๒๐๐ มท ๕๐๕๒๕

กรุงเทพมหานครไทย
กองทุนฯ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

วันที่	๒๐ ๑.๑. ๒๕๖๔
เลขรับ	๓๙๑๖
เวลา	๑๐.๑๐๖.

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๓๐๒/๗๗๘๗๖

กรมนราธิการ
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗๙/ กกรกุม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นทรัพย์สินของจังหวัดและ
กลุ่มจังหวัด

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมนราธิการ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๔/๔๔๘๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ ๑.๐๕
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๒.๑/๓๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมนราธิการได้กำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีการโอนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ที่ได้มาจากการรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้กับส่วนราชการที่รับผิดชอบเพื่อตั้งงบประมาณดูแลและ
บำรุงรักษาทรัพย์สิน นั้น

กรมนราธิการณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดนิยาม
“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม
และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดินด้วย จังหวัด
และกลุ่มจังหวัดได้จัดทำคำขอตั้งงบประมาณ และเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เกิดจากการใช้จ่ายงบประมาณ ขณะที่
มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดนิยามให้ “ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการขององค์กรอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญหรือศาลหรือองค์กรอัยการ หรือรัฐสภา โดยไม่ครอบคลุมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จังหวัดและ
กลุ่มจังหวัดจึงไม่ใช่ส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีสิทธิขอใช้ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติตั้งกล่าว และไม่เป็นผู้ใช้ที่ราชพัสดุตามข้อ ๒ นิยาม “ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ” ของกฎกระทรวง
การใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติราชบัญชี ๑๔๓๓ และเป็นเจ้าของงบประมาณที่ใช้ในการสร้าง
และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๒ วรรคสอง บัญญัติให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ และ
ให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เมื่อจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
เป็นส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นเจ้าของงบประมาณที่ใช้ในการสร้าง
อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง จึงเป็นหน่วยงานผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและนำสิ่งของไปใช้ที่ราชพัสดุได้
โดยมีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นไว้จนกว่าจะสามารถให้ส่วนราชการผู้ประสงค์
จะใช้ประโยชน์ตามภารกิจ หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น ๆ มาเป็นผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุได้ โดยให้ส่วนราชการ
ที่ประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุ เป็น “ผู้ใช้” ต่อไป ซึ่งปัจจุบัน กรมนราธิการได้ดำเนินการเพิ่มข้อมูลในระบบ
การนำสิ่งของไปใช้ที่ราชพัสดุ โดยเพิ่มเติม “จังหวัดและกลุ่มจังหวัด” ในรายการหน่วยงานผู้นำสิ่งของไปใช้ที่ราชพัสดุ
ที่ราชพัสดุแล้ว

กสิริฯ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
การพัฒนาจังหวัด สนง.๘๘.
เลขรับที่ ๑๒๐๔
วันที่ ๒๐ ๑.๑. ๒๕๖๔

/ดังนั้น ...

ดังนั้น เพื่อให้ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ได้มาจากการเงินงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ซึ่งถือเป็นทรัพย์ส่วนกลางตามมาตรา ๖ (๑) อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ทุกชนิด โดยมีกระทรวงการคลัง^๑
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ส่วนกลางตามมาตรา ๘ มีหน่วยงานรับผิดชอบที่ดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน จึงยกเลิก
หนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๔/๕๔๘๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ และกำหนดแนวทางให้
ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มาซื้อที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ขอให้จังหวัด และกลุ่มจังหวัด^๒
เป็นผู้นำส่งขึ้นทะเบียนเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการได้ทรัพย์สินนั้นมา ตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๙
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมธนารักษ์จึงมีหน้าที่จัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุตามที่
จังหวัดและกลุ่มจังหวัดนำส่งขึ้นทะเบียน โดยขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่จังหวัดและ
กลุ่มจังหวัดประสงค์จะมอบทรัพย์สินนั้น ๆ ให้เป็นผู้ยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุต่อกรมธนารักษ์
หากไม่มีหน่วยงานใดประสงค์จะขอใช้ประโยชน์ ขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดยังคงดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุไว้
จนกว่าจะมีส่วนราชการยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ ทั้งนี้ เพื่อให้มีผู้ดูแลและบำรุงรักษา^๓
ที่ราชพัสดุที่ได้มาจากการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดไม่ให้เสียหายและอยู่ในสภาพที่เหมาะสม
ต่อการใช้ประโยชน์ในราชการต่อไป

๒. กรณีจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัด^๔
และกลุ่มจังหวัดบนที่ดินอื่น เช่น ที่ดินของสหกรณ์ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่ธรณีสงฆ์
เป็นต้น ก่อนดำเนินการใด ๆ ในที่ดินขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดให้มีหลักฐานแสดงการให้ความยินยอม
จากเจ้าของที่ดิน พร้อมทั้งจดทะเบียนสิทธิเหนือพื้นดินให้แล้วเสร็จก่อนนำทรัพย์สินส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ
ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการโடေสิทธิในสิ่งปลูกสร้างภายหลัง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

อนุพงษ์

(นายยุทธนา หยิมการุณ)
อธิบดีกรมธนารักษ์

กองกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๘ ๘๘๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๗๐ ๑๔๗๙